

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

Πρόσκοποι Ἐθνομάρτυρες. — Οἱ δάκτυλοι, τὸ Φιοῦ-
με καὶ ὁ μονόελος. — Μία ἐπιστολὴ τοῦ δὲν ἐ-
στάλη. — Ἰταλὸς Ἀρχάγγελος. — Ἐπιτροπαί,
ὑποεπιτροπαί, παρεπιτροπαί. — 100 βιβλία, 100
στίλινες, 100 συγγραφεῖς. — Διαφημιστικά διη-
γήματα. — Ἐθνικὸν θέατρον ἐν σχεδίῳ. — Τὰ
ἄσπερα περιοδικά. — Ἀστυνομία καὶ φιλο-
λογία.

Ἰς τὴν ἄλυσσον τῶν ὁ-
μοιότητων ἃς διέπραξαν ἐν
Μικρᾷ Ἀσίᾳ οἱ Τοῦρκοι καὶ
ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ
οἱ σύμμαχοί των Βούλγαροι,
εἰς τὸ μαρτυρολόγιον τῶν
εὐγενῶν Ἑλληνικῶν θυμῶ-
νων, περιφανῆ σελίδα ἡρω-
ϊσμοῦ ἔγραψαν διὰ τοῦ ὁ-
νόματός των οἱ πρόσκοποι

Ἀϊδινίου. Οἱ ἐκεῖ Τοῦρκοι συνέλαβον 40 μι-
κροὺς προσκόπους ἐπειδὴ εἶχον προσφέρει ὑπη-
ρεσίας εἰς τὰ Ἑλλ. ἀρχὰς καὶ ἐξήτησαν παρ'
ἐνὸς ἐξ αὐτῶν νὰ ὑβρίσῃ τὴν Ἑλλάδα. Τὸ γεν-
ναῖον Ἑλληνόπουλο εἰς ἀπάντησιν ἐμόρφασεν
εἰρωνικῶς καὶ ἐφονεύθη ἀμέσως. Οἱ ἄλλοι πρό-
σκοποι ὄχι μόνον ἠρνήθησαν καὶ αὐτοὶ νὰ ὑ-
βρίσουν τὴν πατρίδα των, ἀλλ' ἤρχισαν νὰ ψά-
λουν ἐν χορῷ τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον. Ὅλοι ἐ-
σφάγησαν ἐπὶ τόπον. Τοιοῦτος ἡρωϊσμός, τοι-
αύτη περιφρόνησις πρὸς τὸν θάνατον, τοιοῦτον
θάρος ἐκ μέρους μερικῶν ἀπέναντι αἰμοβό-
ρων θηρίων, τοιαύτη αὐταπάρνησις χάριν
τῆς Πατρίδος δὲν εἶναι ἐφάμιλλος τῶν μαρτύ-
ρων τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων, τῶν
Ἱερολοχιτῶν, τοῦ χοροῦ τοῦ Ζιλόγγου, τοῦ
δαυλοῦ τοῦ Καψάλη, τῆς μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου.

Εἰς τοὺς τεσσαράκοντα προσκόπους τοῦ Αἰ-
δινίου, τοὺς ἐφίβους Ἐθνομάρτυρας, προσήκει
λευκὴ νὰ στηθῇ ἀναμνηστικὴ στήλη ὄχι μόνον
εἰς τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀθί-
ναις. Ὡς ἀναλάβουν τὴν πρωτοβουλίαν οἱ συ-
νάδελφοί των πρόσκοποι τῶν Ἀθηνῶν.

Ὅ,τι δὲν κατώρθωσαν τὸ Ἀνώτατον Συμ-
βούλιον τῶν Πέντε καὶ τὸ Συμβούλιον τῶν Δέ-
κα—δὲν πρόκειται περὶ δακτύλων, ἀν καὶ δρᾶ
ἢ διπλωματία—τὰ ἐπέτυχεν ἀντιτάσεως μὴ
οὐσῆς ἑνὸς ποιητῆς, ἀεροπόρος καὶ ταγματάρ-
χος. Ὁ Γαβριὴλ Δ' Ἀννούντσιο. Κατέλαβε τὸ
Φιοῦμε καὶ κρατεῖ ἐν συγκινήσει μίαν Ἀμερικανί-
αν καὶ ἐν ἀνησυχίᾳ μίαν Ἀμερικανίαν. Συμβού-
λια, διαβούλια, ἐπιτροπαί, συναντήσεις ἐκ μέρους
τῶν Ἰσχυρῶν ἐπὶ μῆνας. Αὐτὸς μὲ ἓνα μονόε-

λον, ἓνα τόμον τῆς «Νηὸς», ἓνα μοιῆρ καὶ τὴν
ἐφεδρικὴν σπάθην του ἔλυσεν εἰς μίαν ἡμέραν
τὸν Γόρδιον δεσμόν. Τὸ Φιοῦμε ἔχει δυστυχῶς
ἀποκλεισθῆ. Διαφορετικά, θὰ τοῦ ἔγραφα:

«Ἐνδοξε ἱππότη !

Εἰς Ἕλληνα διανοούμενος σοῦ σφίγγει τὸ γαν-
τωμένο χέρι. Ἡ Θράκη ὀνειροπολεῖ ἓνα Δ'
Ἀννούντσιο. Ἡμεῖς ἔχομεν ἓνα. Ματσούκαν
ἀχρησιμοποίητον. Εἰς τὴν ποίησιν ὁ συμβολι-
σμός εἶνε σχολή. Εἰς τὴν πολιτικὴν, τί νὰ εἶνε;
Σὺ ὅστις συνέλαβες τόσας ὑποθέσεις μυθιστο-
ρημάτων, εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Φιοῦμε διετά-
χθῃ ἢ σύλληψίς σου. Ἀλλὰ κινεῖς δὲν τοῖμα,
τὸ μυθιστόρημά σου γίνεται ἱστορία. Ὁ Γα-
βριήλ, κατώρθωσες νὰ γίνῃ ὁ Ἀρχάγγελος
τοῦ Ἰταλικοῦ ἰδεαλισμοῦ... Χαῖρε !»

Αἱ περίφημοι πολυμελεῖς ἐπιτροπαί, ὑποε-
πιτροπαί καὶ παρεπιτροπαί τῆς Ἐκατονταετη-
ρίδος κοιμοῦνται νήδυμον. Ἐν τούτοις διετυ-
πώθη ἀπὸ κάποιον ἐπίτροπον ἢ φαεινὴ ἰδέα νὰ
κρημνισθοῦν τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα καὶ νὰ ἀ-
νεγερθῇ εἰς τὴν θέσιν των ἐκκλησία. Ἡ πρό-
τασις δὲν εἶνε ἀτλῶς ἄσκοπος, ἀλλὰ καὶ ἀπρε-
πής. Εἰς τὰ Ἀνάκτορα αὐτὰ ἐστεγάσθη ἡ Βα-
σιλεία ἐν Ἑλλάδι, συνεκέντρωσαν ὅλην τὴν
πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τῆς πρωτευού-
σης, εἶνε κτίριον ἱστορικόν. Ναὸς δύναται νὰ
ἀνεγερθῇ καὶ εἰς ἄλλο μέρος. Τὰ Παλαιὰ Ἀ-
νάκτορα δύναται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς
Μουσεῖον ἱστορικόν, ἐθνολογικόν καὶ καλλιτε-
χνικόν.

Ἐγνώσθη πρὸς τούτοις, ὅτι παρηγγέλθησαν
εἰς ἑκατὸν (!) συγγραφεῖς ἑκατὸν ἑκατοντασέ-
λιδα βιβλία σχετικὰ μὲ τὸ ἑκατονταετὲς διά-
στημα 1821—1921. Καὶ ὅμως ὄχι ὀλίγοι γνω-
στοὶ συγγραφεῖς δὲν ἔχουν εἰδῆσιν. Ποῖοι νὰ
εἶνε οἱ 100 συγγραφεῖς τῆς ἐπιτροπῆς; Φίλοι
καὶ ὁμόφρονες μόνον;

Ἀλλὰ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον ὑπεστηρίχθη-
σαν οἱ λόγοι τῆς κλίκας.

Ἡ διαφήμις τῶν ἐντόκων γραμματίων—ἡ
πρώτη ἐν Ἑλλάδι συστηματικὴ Ἀμερικανίζουσα
ρεκλάμα—μετὰ τὴν καλλιτεχνίαν, ἐπεξέτεινε
τὴν δρᾶσίν της καὶ εἰς τὴν φιλολογίαν. Ἐ-
κρίθη καὶ τὸ διήγημα ὡς πρόσφορον μέσον νὰ
ἐξυπηρετήσῃ τὸν σκοπὸν τῆς διαδόσεως τῶν
γραμμάτων καὶ ἀνετέθη εἰς γνωστῶς καὶ ἄ-
γνώστους λογίους ἢ σύνταξις διαφημιστικῶν
διηγημάτων καὶ χρονογραφημάτων ἐπ' ἀμοιβῇ

ἀρξοῦντως ἱκανοποιητικῇ.

Μεγαλοπρεπῆ σχέδια διατυπῶνται ἀπὸ τινος διὰ τὴν... ἀναγέννησιν τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν. Μετὰ τὰ ἀναγνωστικὰ βιβλία, ἰδρύει τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας Ἀκαδημίαν. Πρὶν ἢ ὅμως διορισθῶν οἱ Ἀθάναιοι, ἐτοιμάζεται καὶ Ἐθνικὸν θέατρον. Συνεστήθη ἐπιτροπὴ πρὸς μελέτην ἀπὸ τοῦς κ.κ. Κ. Χατζόπουλον, Ι. Λαμβέργιον καὶ τὸν ἠθοποιὸν κ. Ν. Παπαγεωργίου. Οἱ δύο πρῶτοι κατήντησαν ὡς εἶδος μαῖνδανου. Καὶ τοιοῦτοτρόπως δύο μεγάλα ὄνειρα τῶν περασμένων γενεῶν, Ἀκαδημία (ὄρα Ραγκαβὴν) καὶ Ἐθνικὸν θέατρον (ὄρα Ἀντωνιάδην) ἐπανερχονται εἰς τὴν ζωὴν. Θὰ ὑπενθυμίσωμεν ἐν τούτοις τὸ Γαλλικὸν ρητὸν *Gas trop de zèle* καὶ διὰ τὰ ἐννοηθῶμεν καλλίτερον, τὸ ἀρχαῖον: Σπεῦδε βραδέως. Καλὴ ἡ Ἀκαδημία, ἀκόμη καλλίτερον τὸ Ἐθν. θέατρον, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν βλέπομεν εἶναι οἱ κατὰλληλοι ἄνθρωποι. Ἄν τοὺς ἀνακαλύψουν οἱ ἀναλαβόντες τὴν ἰδρυσιν Ἐθνικοῦ θεάτρου, θὰ εἶναι ἄξιοι ἔθνικῆς εὐγνωμοσύνης καὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου διὰ τοὺς κόπους τῶν.

Ἐπιδημία ἐβδομαδιαίων περιοδικῶν ἐνέσκηψεν εἰς Ἀθήνας καὶ οἱ ἀφελέστεροι ἡρώτων πῶς συνεβιβάζετο ἡ πληθώρα αὐτῇ μετὰ τὴν φοβερὰν ὑπερτίμησιν τῶν τυπογραφικῶν. Τὰ περιοδικὰ αὐτὰ ἦσαν, ἀπλούστατα, ἄσεμνα καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ μεγάλη διάδοσίς τῶν, ἀλλὰ

καὶ ἡ μεγάλη διαφθορά ἦν διωχέμενον εἰς τὴν νεαράν ἰδίως ἡλικίαν. Τὰ περιοδικὰ αὐτὰ συναγωνιζόμενα εἰς ρυπαρογραφίαν εἶχαν καταντήσῃ κίνδυνος τῆς ἠθικῆς. Εὐτυχῶς ἐπενέβη ἡ Ἀστυνομία, ἣτις θ' ἀσκήσῃ ἐφεξῆς ἐλεγχὸν τῶν περιοδικῶν αὐτῶν πρὸ τῆς κυκλοφορίας τῶν. Τοιοῦτοτρόπως θὰ ἀπαλλαγῇ ὁ περιοδικὸς Τύπος ἀπὸ μίαν ἀσχημίαν. Διότι τὰ πρὸς δεκαρολογίαν ἐκτυπούμενα εἰς 15000 περίπου ἀντιτύπων φύλλα, εἰς τὰ ὁποῖα συνηντᾶτο συρφετὸς συρραφῶν καὶ ἀντιγραφῶν, αὐτοκλήτων συνεργατῶν ὑπὸ ψευδώνυμα ἢ τὰ ἄσημα ὀνόματά τῶν ἀπὸ τὰ πέρατα τῶν ἐπαρχιῶν καὶ διενηργεῖτο συγχρόνως ἐρωτικὴ ἀλληλογραφία, δὲν ἦσαν μόνον σόκιν, ἀλλὰ καὶ ἀνούσια. Διότι τὸ σόκιν ὅταν εἶναι ἐξυπνον καὶ καλύπτεται διὰ διαφορομένης ἐκφράσεως ἢ χαρίεντος ὑπαινιγμοῦ εἶναι ἀνεκτόν. Ἄλλ' ἡ χυδαιολογία, τὸ ἀναιδὲς σκανδαλῶδες, ἡ ἀπόρρησις καὶ αὐτοῦ τοῦ φύλλου τῆς συκῆς προξενεῖ μίαν συχαμερότητα, ἐκτὸς τῆς διαστροφῆς ἣτις ἐπέρχεται εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καλαισθησίαν τῶν ἀναγνωστῶν. Μίαν σύστασιν ἔχομεν μόνον νὰ ἀπευθύνωμεν εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Νὰ μὴ ἐφαρμοσῇ τὸ ληφθὲν σωτήριον μέτρον μόνον τώρα εἰς τὴν ἀρχήν. Ἀλλὰ διαρκῶς νὰ ἀγρυπνῇ καὶ νὰ ἐλέγξῃ αὐστηρότατα πᾶσαν ἀπόπειραν διαφθορᾶς καὶ ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς διὰ τῆς μεθόδου τοῦ ἐντύπου, εἴτε εἰκονογραφημένον περιοδικὸν εἶναι, εἴτε σατυρικὴ ἐφημερίς, εἴτε κομψὸν βιβλίον, εἴτε δεκάλεπτος φυλλάδα.

ΔΑΦΝΙΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ

ΠΕΘΑΝΕΝ ἐν τῇ ἰδιοκτητῇ ἐν Νέῳ Φαλήρῳ ἐπαύλει του, τῇ δωρηθείσῃ ὑπὸ ὁμογενῶν, ὁ σατυρικὸς ποιητὴς Γεώργιος Σοῦρης. Κατόπιν γρίπης ἐξ ἣς ὑπέφερε κατὰ τὸν χειμῶνα, εἶχε πάθει ἐκ πνευ-

μονικοῦ ἐμφυσημάτος, καίτοι δὲ ἐφαίνετο ὑγιὴς κατόπιν αἰφνιδίας προσβολῆς ἀπέθανε τῇ 26ῃ Αὐγούστου.

Ὁ Γεώργιος Σοῦρης ἦτο ὁ δημοφιλέστερος Ἕλλην σατυρικὸς ποιητὴς. Ἦτο ἡ πραγματικὴ ἐκπροσώπησις τοῦ Ρωμηοῦ, τὸν ὁποῖον ἀπεικόνισε καὶ ἀκηθανάτισεν εἰς τοὺς 35 τόμους τῆς ὁμωνύμου ἐφημερίδος του. Καὶ ἀποτελεῖ μοναδικὸν ἐν τῷ κόσμῳ φαινόμενον, ἡ ἐκδοσις ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς δεκαετηρίδας ἐμμέτρου ὁμοιοκαταλήκτου ἐφημερίδος ὑπὸ ἐνὸς ποιητοῦ συντασσομένης καὶ παρακολουθούσης ὅλην σχεδὸν τὴν

πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν κίνησιν.

Ἡ σατυρικὴ ποίησις ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος ἔσχεν ὀλίγους, ἀλλ' ἱκανοὺς ἀντιπροσώπους. Ὁ Ἀλεξ. Σοῦτος ὡς πολιτικὸς στιχογράφος, ὁ Λασκαράτος, ὁ Σοφοκλῆς Καρύδης, ὅστις μετὰ τὸ «Φῶς» ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος ἀγγελὸς τοῦ Σοῦρη, ὁ Ἡλίας Συνδινὸς ἐν Πάτραις ἐπέδρασαν διὰ τῆς ὀρμητικῆς σατύρας τῶν πολλῶν ἐπὶ τοῦ δημοσίου φρονήματος. Ὁ Σοῦρης ὑπῆρξεν ὡς σατυριστὴς περισσότερον ἄλλος ἐκείνων, λεπτότερος. Εἴρων, φιλόσοφος. Δὲν διέσπρεν ὑπολήψεις. Καίτοι δὲ ἀπὸ τῆς ἐμρανίσεώς του δεκάδες διέρρησαν ἐτῶν, μόνον δύο νεώτεροι ἀνεφάνησαν ἔχοντες ἰδιοφυΐαν σατυρικῆς στιχογραφίας, ὁ Μελφέτας τοῦ «Ζιζανίου» καὶ ὁ Μανῆς. Ἀλλ' ἀμφότεροι προηγήθησαν τοῦ Σοῦρη εἰς τὸν τάφον.

Τοῦ Σοῦρη τὸ ποιητικὸν ἔργον διαιρεῖται εἰς δύο χωριστάς περιόδους. Εἰς τὸ καθαρῶς ποιητικὸν, τὸ συγκεντρωθὲν εἰς τόμους, γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος καὶ τὸ ὁποῖον κυρίως θὰ ἐπιζήσῃ, καὶ τὸ δημοσιογραφικὸν τὸ ἀποταμιευμένον εἰς τὸν «Ρωμῆον». Οἱ ξύλινοι ἡ-